

УВКБ ООН В УКРАЇНІ ІНФОРМАЦІЙНА ДОВІДКА

ЕКСТРЕНА ДОПОМОГА З ЖИТЛОМ

Партнер УВКБ ООН «Рокада» проводить роздачу доремонтних матеріалів, щоб допомогти родинам накрити пошкоджені віконні та дверні отвори після масованого російського обстрілу Києва на початку вересня. © БФ «Рокада»

Огляд ситуації: війна в Україні призвела до руйнувань або пошкоджень понад 2 млн одиниць житла, згідно з [Третьою швидкою оцінкою завданої шкоди та потреб на відновлення України](#). Відповідно, мільйони українців потребують різних типів підтримки у сфері житла. УВКБ ООН підтримує такі групи населення:

- Люди на територіях, які й далі безпосередньо потерпають від бойових дій та потребують допомоги з проведенням термінових ремонтів житла.
- Люди, які залишаються або повернулися в постраждалих від війни громадах та які потребують підтримки з ремонтом пошкодженого житла.
- Люди, які упродовж тривалого часу є внутрішньо переміщеними особами та потребують житла на середньо- та довгостроковий період.

Програма допомоги з житлом від УВКБ ООН в Україні.

Програма спрямована на забезпечення належного житла для найбільш вразливих людей, які постраждали від війни: внутрішньо переміщених осіб (ВПО) та людей, які залишилися або повернулися до місць постійного проживання. Згідно з [Регіональним звітом УВКБ ООН щодо намірів №5](#), ВПО повідомили, що можливість отримання засобів для існування та житла є ключовим чинником для довгострокового та гідного повернення. УВКБ ООН використовує підходи з урахуванням місцевої специфіки, які сприяють відновленню та реалізації довгострокових рішень.

Надання наборів доремонтних матеріалів:

Цільовий показник на 2024 р.:

288 000 людей

- ➔ **Набори доремонтних матеріалів.** За перші 9 місяців 2024 року понад 54 314 домогосподарств (108 570 людей) отримали набори доремонтних матеріалів через партнерів УВКБ ООН. Крім цього, підтримку отримали понад 724 об'єкти цивільної інфраструктури (освітні, медичні, адміністративні об'єкти та об'єкти історичної спадщини) по всій Україні. На кінець вересня 2024 року УВКБ ООН та партнери надали допомогу з ремонтом у 18 областях, найбільша частка якої припадає на Донецьку (37%), Харківську (18%), Херсонську (15%), Дніпропетровську (11%) та Сумську (9%) області.
- ➔ **Допомога з монтажем після надання доремонтних матеріалів.** УВКБ ООН почало надавати послугу монтажу, використовуючи доремонтні матеріали, для найбільш вразливих родин, які не можуть встановити їх самотужки. На кінець вересня 2024 року 3 560 людей (1 825 домогосподарств) отримали таку допомогу від виконавчих НУО партнерів УВКБ ООН.

Довгострокові ремонти житла:

Цільовий показник на 2024 р.:

139 320 людей

- ➔ **Ремонти із залученням підрядників.** Місцеві будівельні компанії, з якими УВКБ ООН уклало договори, відремонтували будинки 2 246 домогосподарств (5 186 людей).
- ➔ **Матеріали та грошова допомога для проведення ремонтів.** 2 384 домогосподарства (5 757 людей) отримали надійні матеріали для довгострокового ремонту будинків, такі як покрівельні матеріали, дошки, двері та вікна, гідро- та теплоізоляційні матеріали.
- ➔ **Майстерні на колесах.** Послуга, яка надається додатково після отримання матеріалів для ремонту житла. На кінець вересня 2024 року у будинках 392 домогосподарств було встановлено 1000 вікон, дверей та проведено ремонт покрівель. У рамках цієї нової ініціативи вразливі люди отримуватимуть технічні консультації, необхідне обладнання та послугу з монтажу.

Поліпшення умов проживання та збільшення кількості місць у місцях тимчасового проживання (МТП) ВПО:

Цільовий показник на 2024 р.:

114 905 ВПО буде надано нове житло або забезпечено покращені умови проживання

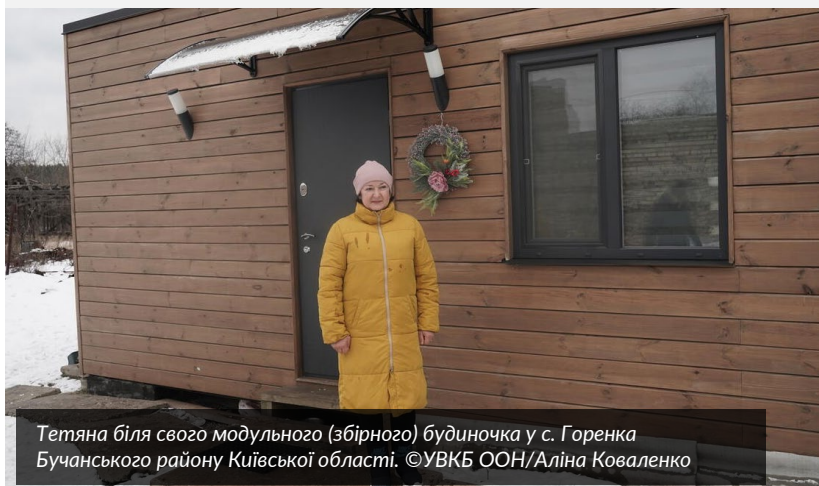
- ➔ **Поліпшення умов проживання та збільшення кількості місць у МТП.** У 2024 році УВКБ ООН завершило ремонтні роботи в п'яти МТП, а ще дев'ять завершить до кінця року у Вінницькій, Дніпропетровській, Запорізькій та Полтавській областях. Ці проекти спрямовані на покращення умов проживання та/або збільшення кількості місць у МТП. Крім цього, проекти мають на меті покращити водопостачання / водовідведення, санітарно-гігієнічні умови (WASH), доступність для людей з інвалідністю та безпеку на території.
- ➔ **Ремонти сільських будинків для ВПО.** УВКБ ООН та партнери проводять оцінку наявних одиниць житлового фонду, які обрали ВПО для довгострокового проживання в західних та центральних регіонах України. Партнери завершили етап оцінки та розпочали ремонтні роботи. Наразі уже відремонтовано 82 будинки із запланованих щонайменше 500 домогосподарств.
- ➔ **Ініціатива щодо допомоги з орендою житла.** УВКБ ООН та партнери започаткували програму допомоги з орендою житла в 11 областях західної, південної та центральної частини України. Внутрішньо переміщені родини, які проживають в МТП та шукають альтернативні житлові варіанти, отримують допомогу у вигляді компенсації вартості орендної плати упродовж 6 місяців, включно з депозитом на проживання та комунальними послугами. Наразі 1 164 родини знайшли приватне житло завдяки цій ініціативі.
- ➔ **Тимчасове житло для ВПО.** Відповідно до Постанови КМУ №495, яка передбачає забезпечення ВПО житлом соціального типу, УВКБ ООН підтримує 10 різних проєктів у п'яти областях. Мета проєктів – забезпечення довгострокових сталих житлових рішень, які доповнюють використання державного житлового фонду для підтримки тих, хто цього потребує.

РЕАГУВАННЯ УПРОДОВЖ ОСІННЬО-ЗИМОВОГО ПЕРІОДУ 2024-25 рр.:

повномасштабні російські обстріли і далі руйнують енергетичні об'єкти по всій країні, що з наближенням зими може мати жахливі наслідки для якості повсякденного життя людей в Україні. У рамках [Плану реагування упродовж осінньо-зимового періоду 2024-2025 рр.](#) та доповнюючи більш ширший [міжагентський план реагування](#), УВКБ ООН і далі надаватиме підтримку у сфері житла постраждалим від війни людям, щоб допомогти їм пережити зиму. До запланованих заходів входить роздача наборів для сезонного утеплення житла для приватних будинків, квартир та МТП. До цих наборів входять нагрівачі та матеріали для утеплення, наприклад, тепловідбиваючі екрани, поліетиленова прозора плівка для вікон, поролоніві ущільнювачі та будівельна стрічка. Крім цього, заплановано утеплення будинків, квартир та МТП, які не відповідають потрібним стандартам, для покращення теплоізоляції будівель, зменшення витрат на опалення та економії енергії через утеплення дахів та горіщ, встановлення дверей та сучасних вікон з потрійними склопакетами. За умови отримання достатнього фінансування УВКБ ООН планує утеплити будинки та приміщення **19 700 домогосподарств (приблизно 41 400 людей)** цієї зими.

Місце роздачі наборів для сезонного утеплення від УВКБ ООН та партнера «Право на захист» у Київській області. © УВКБ ООН/Ірина Тимчишин

Тетяна біля свого модульного (збірного) будиночка у с. Горенка Бучанського району Київської області. ©УВКБ ООН/Аліна Коваленко

ДЛЯ ЛЮДЕЙ, ЯКІ ВТРАТИЛИ СВОЇ БУДИНКИ

УВКБ ООН надає модульні збірні будинки українського виробництва постраждалим сім'ям, чиє житло було зруйновано, та встановлює їх на їхніх земельних ділянках. Завдяки цьому, сім'ї можуть залишитися або повернутися додому за бажанням. Модульні будинки є довгостроковим рішенням, яке забезпечує основу для відновлення життя цих сімей та дає їм змогу залишатися у своїх громадах.

У **2023 році** УВКБ ООН встановило **99** модульних будинків на земельних ділянках, де житло було повністю або майже повністю зруйноване, що дозволило сім'ям повернутися додому. Цього року УВКБ ООН працює над встановленням **290** модульних будинків у центральній, східній та південній частинах України.

КЛАСТЕР З ПИТАНЬ ЖИТЛА ТА НЕПРОДОВОЛЬЧИХ ТОВАРІВ:

Кластер з питань житла та непродовольчих товарів в Україні очолюється УВКБ ООН, а Данська рада у справах біженців та ГО «Людина в біді» є співголовами (на національному рівні та на сході країни). До складу Кластеру входять приблизно 150 партнерів, які співпрацюють для досягнення трьох цілей Кластеру, викладених у [ПГПР на 2024 р.](#) У 2024 р. партнери Кластеру планують надати допомогу у сфері житла та непродовольчих товарів 3,91 мільйону українців, що вимагає фінансування у розмірі 604 млн дол. США. Для ознайомлення з панеллю «5W», інформаційними довідками та рекомендаціями з конкретних питань, перейдіть [за посиланням](#).

СПІВПРАЦЯ З УРЯДОМ ТА ОБЛАСНИМИ ОРГАНАМИ ВЛАДИ:

УВКБ ООН співпрацює та координує свою діяльність із центральними та обласними органами влади для забезпечення узгодженості та взаємодоповнюваності допомоги із житлом. УВКБ ООН підписало Меморандуми про взаєморозуміння з ключовими міністерствами та обласними адміністраціями, зокрема:

Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України: 16 квітня 2022 р. УВКБ ООН та Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України [підписали Меморандум про взаєморозуміння](#), який встановлює напрями співробітництва, зокрема діяльність із мапування із зазначенням будівель, які не експлуатуються та які можуть бути переобладнані або перепрофільовані для проживання людей, які втратили своє житло.

Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України: 25 січня 2023 року УВКБ ООН та Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України [підписали Меморандум про взаєморозуміння](#) з метою покращення забезпечення житлом людей, які були вимушені залишити свої домівки через війну, за програмою «Україна – це Дім».

Міністерство соціальної політики України: 28 серпня 2023 року УВКБ ООН та Міністерство соціальної політики України підписали Доповнення до Меморандуму про взаєморозуміння щодо співпраці над покращенням умов проживання ВПО, зокрема в санаторії «Слава», та надання мешканцям санаторію кращого доступу до послуг соціального захисту.

Міністерство освіти і науки України: 19 жовтня 2023 року УВКБ ООН та Міністерство освіти і науки України підписали Меморандум про взаєморозуміння, спрямований на зміцнення співпраці для надання ВПО можливостей отримання гідного житла та сприяння доступу до освіти в умовах війни. УВКБ ООН та Міністерство погодили проведення ремонтів гуртожитків навчальних закладів, які наразі слугують місцями тимчасового проживання для ВПО. Меморандум про взаєморозуміння гарантує, що такі гуртожитки можна буде використовувати у якості МТП до кінця воєнного стану та упродовж одного року після його закінчення, щоб забезпечити для ВПО певний рівень захищеності.

Досягнення у 2023 р.:

У 2023 р. УВКБ ООН разом із партнерами надало підтримку у вигляді:

- ➔ **83 737 наборів доремонтних матеріалів** для 172 483 людей.
- ➔ **довгострокового ремонту 22 221 будинку та квартири** (59 451 особа), зокрема були встановлені модульні будинки.
- ➔ **8 813 людей** отримали нове житло або покращені умови проживання.